

PLA DE CIUTADANIA I DE LES MIGRACIONS 2017-2020

Procés participatiu

Octubre de 2016

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies
**Secretaria d'Igualtat, Migracions
i Ciutadania**

D'on venim?

Catalunya és un país d'immigració. Ho és des dels darrers cent anys i ho seguirà sent. La immigració és un fet estructural que ha transformat el país i les persones que en formem part. I a Catalunya hem afrontat els reptes que plantegen els moviments migratoris a partir del diàleg i el consens. Tots els agents que tenen alguna cosa a dir-hi s'hi han implicat: administracions públiques, partits, organitzacions sindicals i empresarials, societat civil i milers de persones cada dia són qui acaba definint el nostre model de convivència. El darrer exemple d'aquesta voluntat de gestió a partir del consens ha estat, en l'àmbit del refugi, la creació del Comitè per a l'acollida de les Persones Refugiades.

Catalunya és un país d'immigració i ho seguirà sent. Els agents implicats hem d'implicar-nos-hi i treballar des del diàleg i el consens.

Un altre exemple d'aquesta pràctica del consens va ser el Pacte Nacional per a la Immigració de 2008 que analitzava la transformació demogràfica viscuda durant la dècada anterior i va establir un marc estratègic d'actuació al voltant de tres eixos: la necessitat d'adaptar fluxos i legalitat, adaptar els serveis públics a la societat diversa i establir un model de convivència basat en l'equilibri entre integració i diversitat. En aquest últim punt es consensuava un model català de convivència basat en el respecte a la diversitat i el consens al voltant dels valors de la cultura pública comuna: els valors democràtics, els drets humans, el valor de la igualtat i el pluralisme, el respecte als drets de les dones, el reconeixement del plurilingüisme i del català com a llengua comuna i de l'accessibilitat d'uns serveis públics que garanteixin un nivell bàsic de benestar a tothom.

Un darrer aspecte a tenir en compte són les competències actuals de la Generalitat en matèria d'immigració. El Govern català té la competència en l'acollida de les persones immigrades i pot desenvolupar la política d'integració. Això vol dir que el Govern pot fixar les mesures necessàries per a la integració social i econòmica de les persones immigrades i per a la seva participació social i a més té la competència per tramitar i aprovar les autoritzacions inicials de treball de les persones estrangeres, ja siguin per treballar a Catalunya per compte propi o per compte d'altri. També pot establir les mesures que facilitin la tornada a Catalunya de catalans i catalanes retornats.

L'acollida i la integració de les persones immigrades són competència de la Generalitat.

En matèria d'estrangeria, la Generalitat intervé en els procediments de reagrupament familiar (informa sobre l'adequació de l'habitatge), en l'arrelament social (determina el grau d'integració de la persona) i en els procediments d'autorització de residència o la seva renovació (informa, si és el cas, del compliment de l'escolarització de menors a càrrec de la persona sol·licitant o bé valora l'esforç d'integració de la persona estrangera).

L'objectiu del procés participatiu és enriquir el PCM amb les propostes ciutadanes.

El propòsit del nou Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 (PCM) és planificar i consensuar les accions polítiques a emprendre durant els propers quatre anys i és per enriquir aquest document que emprenem un procés participatiu obert als professionals, entitats i ciutadania en general que vulgui fer-hi aportacions ja que són els veritables executors de les polítiques de ciutadania.

El PCM serà finalment aprovat per acord del Govern de la Generalitat i presentat en la comissió corresponent del Parlament de Catalunya.

Quina és la situació de partida?

a. Perspectiva global de la mobilitat internacional

Són moltes les causes que actuen de manera simultània en la mobilitat internacional i per això cal un enfocament global d'aquest fet. Els canvis en la tecnologia i les comunicacions, una economia globalitzada, la disparitat de nivells de renda disponible i de nivells de desenvolupament entre regions i entre països, els conflictes bèl·lics i la vulneració dels drets humans o els efectes del canvi climàtic són factors que intervenen en la mobilitat de les persones.

Des d'Europa, s'està afrontant els reptes de la mobilitat internacional des de dues perspectives contraposades: o bé avancem cap a una visió global del dret a emigrar, o bé retrocedim cap a un escenari de tancament i alienació respecte les responsabilitats globals. L'escenari no és esperançador: les crisis humanitàries, actors polítics emergents de caràcter xenòfob, la por amb què els governs dels estats es dirigeixen a les respectives opinions públiques, entre d'altres factors, estan configurant una agenda pública de caràcter defensiu, on predomina la reacció davant les crisis per damunt de la proposta, la prevenció, la previsió i el

S'ha d'avançar cap a una visió global del dret a emigrar i preservar el respecte dels drets humans.

dibuix de futurs esperançadors. I, de vegades, de la por a l'odi només hi ha una passa.

Per altra banda, hem de recordar-nos que si la immigració de caràcter econòmic arriba a les nostres fronteres és pel desenvolupament que – malgrat tot – tenen les nostres economies. És sabut que les persones que migren són aquelles que poden fer-ho, les que tenen una situació i unes capacitats millors. Per tant, és lògic pensar que una bona regulació dels fluxos tindria un impacte positiu en termes de creixement econòmic. Cal passar de la reacció a l'acció:

- S'ha de defensar els drets fonamentals de les persones.
- Cal la participació comunitària en la presa de decisions per compartir els èxits i els riscos inherents als processos.
- Cal flexibilitzar les polítiques dels Estats per adaptar-les millor al fet migratori i aprofitar les oportunitats de creixement econòmic i de millora social.

b. Perspectiva global de la diversitat cultural

La diversitat cultural no és un fet nou ni recent. La diversitat interna de les societats europees, deguda inicialment a factors religiosos o lingüístics, s'incrementa després de la II Guerra Mundial amb els processos de descolonització de les metròpolis europees i les onades migratòries originades a les antigues colònies. Posteriorment, arriben a Europa diferents onades de persones immigrades o refugiades, ja sigui per motius econòmics o fugint de conflictes bèl·lics.

La gestió d'aquesta diversitat s'ha fet de diverses maneres: des de models segregadors, a vegades fins i tot amb pràctiques racistes, fins a d'altres models respectuosos amb els drets humans i la diversitat. D'entre aquests darrers, cal destacar el multiculturalisme, habitual en els països anglosaxons el qual, a la pràctica, ha acabat portant al reforçament dels vincles interns de cada grup separat esdevenint una barrera real a l'intercanvi cultural, a la cohesió social i a la igualtat d'oportunitats. Altres models, com l'assimilacionista, sota la defensa del dret a la igualtat, ha ignorat les circumstàncies concretes de pertinença a una cultura específica portant com a resultat la segregació per a moltes persones que comparteixen una cultura diferent de la majoritària.

Volem abordar la diversitat de la societat catalana des de la perspectiva de l'interculturalisme, des de la qual no es permet que les idees i les accions de cap persona o grup amb identitats culturals específiques estigui per sobre de cap altre.

A diferència de les perspectives anteriors, l'interculturalisme té com a objectiu el desenvolupament d'una cultura pública comuna basada en els valors de la democràcia, la llibertat i la defensa dels drets humans en un marc de respecte de la diversitat cultural, de vivència positiva d'aquesta diversitat i de foment de la interacció. És una perspectiva que es fonamenta en l'acomodació mútua dels diversos grups culturals que conviuen en una mateixa societat, a través d'un diàleg permanent i en pla d'igualtat que ajuda a afrontar els reptes derivats de la convivència.

Què vol fer el Govern de la Generalitat?

Els eixos, línies, programes i actuacions que estructuraran el PCM 2017-2020 responen a l'expressió de tres preguntes: com volem ser?, què pretenem aconseguir? i de quines eines disposarem?

*És el moment que decidim cap on
volem avançar com a país en
matèria de migracions i de
ciutadania*

Com volem ser?

La Catalunya que volem ser la veiem com una societat diversa i cohesionada que vol mantenir aquestes característiques com a part essencial de la seva identitat i de la seva fortalesa com a societat. Aquesta visió es construeix a través de l'equilibri entre la cultura pública comuna que compartim i la diversitat cultural que ens permet ser qui som i, al mateix temps, identificar-nos amb la societat d'acollida. Volem abordar la diversitat de la societat catalana des de la perspectiva de l'interculturalisme. No volem negar la realitat dels conflictes sinó afrontant-los per resoldre'ls a través del diàleg, del coneixement i des de la proximitat, cercant els trets comuns compartits. La clau de volta d'aquesta perspectiva és la igualtat de drets i deures per a totes les persones i, per aquesta raó, caldrà focalitzar les polítiques públiques al voltant d'aquest concepte i de les diferents maneres com fem efectiva la igualtat en l'exercici d'aquests drets i deures ciutadans.

Què pretenem aconseguir?

El que pretenem aconseguir amb les polítiques de ciutadania i migracions és acollir i integrar en la societat catalana a totes les persones que hi arriben o que retornen al nostre país, amb un horitzó final de plena ciutadania.

De quines eines disposarem?

El Govern compta amb instruments polítics i organitzatius propis per al desplegament de les seves polítiques i l'assoliment d'aquests objectius estratègics. En el moment històric que estem vivint, des d'un punt de vista nacional, arriba el moment de definir com volem que avanci el país que estem construint entre tots i, en el nostre àmbit, volem actualitzar el marc normatiu i els acords socials i polítics que vam bastir per a avançar en aquesta línia. Des d'un punt de vista organitzatiu, ha arribat el moment de disposar d'un nou organisme responsable de l'execució de les polítiques, l'Agència de les Migracions de Catalunya, i aprofitar aquest canvi per a millorar l'eficàcia i l'eficiència de la gestió pública en aquest camp en el present, així com estar preparats per a la construcció d'un Nou País.

Com s'estructura el PCM 2017-2020?

El Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 s'estructura en 4 eixos estratègics, dins els quals definim 15 línies d'actuació que agrupen 44 programes d'actuació.

Els eixos estratègics del Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 corresponen a 4 conceptes bàsics (diversitat, igualtat, acollida i gestió integral) que expressem de la següent manera:

- Eix 1. Compromís amb una cultura pública comuna en una societat cohesionada.
- Eix 2. Polítiques per a la igualtat en la diversitat
- Eix 3. Acollida de les persones refugiades que arriben a Catalunya
- Eix 4. Gestió integral de les polítiques de ciutadania i migracions

EIXOS ESTRATÈGICS I LÍNIES D'ACTUACIÓ DEL PCM 2017-2020

Eix 1. Compromís amb una cultura pública comuna en una societat diversa

Descripció

Volem continuar sent una societat diversa i cohesionada, capaç d'assumir la seva diversitat com una fet constitutiu que ens enriqueix com a país i que cal protegir com un bé comú especialment amenaçat per l'asimetria en els nivells d'integració social de les persones en funció del seu origen. Com a societat, compartim uns béns comuns que són iguals per a tothom i que no es negocien, basats en els drets humans, la democràcia, el pluralisme i la diversitat. Aquests béns fonamenten una cultura pública comuna que es construeix des del consens i que es consolida a través de la gestió dels conflictes de convivència que apareixen en la quotidianitat.

Línies d'actuació

- 1.1. Compromís per un model de convivència basat en l'interculturalisme
- 1.2. Visibilitat de la diversitat com un valor que enriqueix la societat
- 1.3. Formació per a la prevenció de les discriminacions i el racisme
- 1.4. Informació per a l'exercici dels drets i deures de ciutadania

Eix 2. Polítiques per a la igualtat en la diversitat

Descripció

Volem fer efectiva la igualtat de drets i deures també per a la població immigrada i garantir la igualtat d'oportunitats per a ells i elles i per als seus fills i filles, amb especial incidència en dos aspectes claus de la integració: la millora de la ocupabilitat i la millora de l'èxit educatiu. L'aparent èxit del model d'integració català, que ha estat capaç d'incorporar a la nostra societat un 25% de població estrangera sense esclats socials o sense l'aparició de fenòmens polítics xenòfobs rellevants, no ens pot portar a baixar la guàrdia davant el risc que la desigualtat es transmeti a la generació dels fills de les persones immigrades. Cal un nou impuls per l'èxit educatiu d'aquests alumnes, recolzant-los més i millor i acostant les seves famílies a una escola que sigui capaç de generar expectatives de millora i que s'assembli també a les comunitats en les que està inserida. Cal un nou impuls per a la millora de l'ocupabilitat de les persones immigrades, que pateixen de manera especial els efectes de la crisi econòmica, focalitzant especialment en la inserció laboral de joves i dones.

Línies d'actuació

- 2.1. Igualtat d'oportunitats en el treball per a les persones immigrades
- 2.2. Èxit educatiu dels fills de la famílies immigrades
- 2.3. Inclusió social de col·lectius vulnerables de persones immigrades
- 2.4. Accessibilitat dels serveis públics a les persones immigrades

Eix 3. Acol·lida de les persones refugiades que arriben a Catalunya

Descripció

Volem seguir acollint amb dignitat les persones que arriben a Catalunya, però ara, de manera especial, a aquelles persones que arriben a casa nostra fugint de la guerra o de les persecucions. Catalunya pot acollir més refugiats i pot acollir-los millor, no només perquè l'acollida i integració de les persones que demanden protecció internacional és una obligació dels països democràtics, sinó perquè la nostra societat ha demostrat històricament la seva capacitat d'integració. Ara podem posar aquesta experiència al servei d'una resposta generosa i eficient a l'emergència humanitària que arriba a les fronteres europees.

Línies d'actuació

- 3.1. Combat de les causes del desplaçament de persones refugiades
- 3.2. Acció humanitària a les fronteres europees i en origen
- 3.3. Desenvolupament del sistema de protecció internacional a Catalunya

Eix 4. Gestió integral de les polítiques de ciutadania i migracions

Descripció

Volem fer un nou país i per aquesta raó ens cal preparar les eines necessàries per a la gestió integral de les polítiques de ciutadania i migracions, des de la gestió dels fluxos i de les situacions administratives de les persones, fins a la gestió integral de les polítiques d'acollida i integració. Aquesta voluntat requerirà de nous instruments legals i d'una nova estructuració de l'administració, a través del desplegament de l'Agència de les Migracions de Catalunya.

Línies d'actuació

- 4.1. Gestió de fluxos de mobilitat internacional
- 4.2. Gestió de la situació administrativa de les persones en mobilitat internacional
- 4.3. Acol·lida a les persones immigrants
- 4.4. Desenvolupament de nous instruments de gestió de les polítiques de ciutadania i mobilitat internacional

PROGRAMES D'ACTUACIÓ DEL PCM 2017-2020 (AGRUPATS PER EIXOS I LÍNIES)

Eix 1. Compromís amb una cultura pública comuna en una societat diversa.

Línia 1.1. Compromís per un model de convivència basat en l'interculturalisme

○ **Programa 1.1.1. Consens social per la interculturalitat**

Objectiu:

Establir un ampli consens social al voltant de la interculturalitat com a perspectiva d'abordatge de la diversitat de la societat catalana.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Marc teòric compartit per la interculturalitat
- Llei d'igualtat i no discriminació

Línia 1.2. Visibilitat de la diversitat com un valor que enriqueix la societat

○ **Programa 1.2.1. Promoció de la participació de les persones immigrades**

Objectiu:

Apoderar i dotar de recursos el teixit associatiu i la ciutadania per a què siguin agents actius de promoció dels valors de la cultura pública comuna.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Banc de recursos per la interculturalitat i antirumors
- Promoció de l'associacionisme de les persones immigrades
- Suport a la participació social de les dones immigrades

○ **Programa 1.2.2. Visibilitat de la diversitat**

Objectiu:

Donar visibilitat a persones referents de tots els orígens culturals en els espais dels mitjans de comunicació i en els espais institucionals públics.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Banc d'experts i referents comunicatius amb diversitat cultural
- Informe anual de presència pública de la diversitat cultural

Línia 1.3. Formació per a la prevenció de les discriminacions i el racisme

○ **Programa 1.3.1. Pla de formació pública per a la prevenció de les discriminacions i el racisme**

Objectiu:

Alinear els empleats públics i els representants institucionals amb l'objectiu de la prevenció de les discriminacions i el racisme i dotar-los d'eines necessàries per a fer-la efectiva.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Formació de professionals públics en prevenció de discriminacions i racisme
- Formació sobre els drets de llibertat religiosa i la gestió de la diversitat religiosa

○ **Programa 1.3.2. Ciutadania activa contra les discriminacions i el racisme**

Objectiu:

Mobilitzar la societat de manera àmplia i transversal en la lluita activa contra les discriminacions i el racisme.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Xarxa ciutadana antirumors
- Espais lliures de racisme

○ **Programa 1.3.3. Lluita contra la islamofòbia i l'extremisme violent**

Objectiu:

Prevenir, detectar i intervenir contra la islamofòbia i els processos de radicalització que condueixen a l'extremisme violent d'origen islamista.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Promoció del diàleg interreligiós i del coneixement mutu entre confessions
- Elaboració i difusió de contranarratives contra la islamofòbia i la radicalització
- Accions educatives per a la intervenció davant la islamofòbia als centres educatius

Línia 1.4. Informació per a l'exercici dels drets i deures de ciutadania

○ **Programa 1.4.1. Oficina per la no-discriminació**

Objectiu:

Oferir punts de referència dins les administracions públiques i les entitats per a la informació sobre els drets ciutadans i la no-discriminació.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Creació de l'oficina per a la no-discriminació
- Xarxa de punts d'informació per a la no-discriminació

○ **Programa 1.4.2. Promoció de l'exercici dels drets de ciutadania**

Objectiu:

Apoderar la ciutadania per a l'exercici dels seus drets i per a la seva actuació proactiva en contra de la discriminació i a favor de la diversitat social.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Informació sobre la igualtat de drets en els processos de selecció de treball
- Detecció de la violència masclista entre dones joves immigrades
- Protocol per a la prevenció de la mutilació genital femenina
- Pla contra els matrimonis forçats

Eix 2. Polítiques per a la igualtat en la diversitat

Línia 2.1. Igualtat d'oportunitats en el treball per a les persones immigrades

○ **Programa 2.1.1. Millora de l'ocupabilitat de les persones immigrades**

Objectiu:

Aconseguir que les persones immigrades tinguin unes millors competències, habilitats i capacitats per a millorar les seves opcions de trobar feina en llocs de treball de qualitat.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Accions de formació en llengua catalana per a immigrants aturats
- Accions en el marc de la Garantia Juvenil per a menors de 30 anys

○ **Programa 2.1.2. Lluita contra la irregularitat sobrevinguda**

Objectiu:

Ajudar a millorar l'èxit a l'hora de trobar feina en col·lectius de persones immigrades especialment vulnerables i evitar les situacions d'irregularitat sobrevinguda.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Plans de Reincorporació al Treball
- Serveis d'orientació i inserció laboral especialitzats en immigració

○ **Programa 2.1.3. Reconeixement de qualificacions i titulacions professionals per a persones immigrades**

Objectiu:

Facilitar la posada en valor de les titulacions acadèmiques i de les competències professionals que tenen les persones immigrades, de cara a millorar la seva ocupabilitat.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Acompanyament al reconeixement de qualificacions professionals
- Acompanyament a l'acreditació de coneixement de llengües estrangeres

Línia 2.2. Èxit educatiu dels fills de la famílies immigrades

○ **Programa 2.2.1. Benvinguda a l'escola a les famílies immigrades**

Objectiu:

Aconseguir que les famílies immigrades tinguin expectatives positives en l'èxit educatiu dels seus fills i filles, a través del coneixement del sistema educatiu i de les oportunitats de millora que se'ls obre a través d'aquest.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Benvinguda de les famílies reagrupades al sistema educatiu
- Tallers de llengua i socialització de les famílies en l'entorn educatiu

○ **Programa 2.2.2. Èxit escolar dels fills i de les filles de les famílies immigrades**

Objectiu:

Aconseguir que els fills de les famílies immigrades tinguin uns resultats competencials i una taxa de graduació a 4t d'ESO similars als del conjunt de la població.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Aules d'acollida
- Reforç escolar presencial als centres educatius d'alta complexitat

○ **Programa 2.2.3. Itineraris de rescat acadèmic per a alumnat en risc d'abandonament del sistema educatiu**

Objectiu:

Recuperar per a l'aprenentatge i per a la formació professional l'alumnat dels centres educatius d'alta complexitat que està en risc d'abandonar el sistema educatiu.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Plans de formació inicial professionalitzadors
- Noves oportunitats per a joves de 14-24 anys en risc d'abandonament escolar o sense graduar

○ **Programa 2.2.4. Instituts oberts per l'èxit educatiu**

Objectiu:

Formar joves dinamitzadors del temps educatiu no lectiu als centres educatius d'alta complexitat de secundària i implementar plans d'animació de lleure i esport i de reforç escolar per al seu alumnat.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Formació de perfils dinamitzadors de reforç escolar i lleure
- Plans de dinamització del temps educatiu no lectiu

○ **Programa 2.2.5. Mentoria social en secundària post-obligatòria als centres educatius d'alta complexitat**

Objectiu:

Fer el millor acompanyament possible per tal que els alumnes de famílies immigrades que cursen estudis en secundària post-obligatòria arribin a graduar amb èxit i puguin seguir formant-se en la universitat o en la formació professional de grau superior.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Acompanyament d'alumnat dels centres educatius d'alta complexitat per part de mentors universitaris

- **Programa 2.2.6. Promoció de bones pràctiques a l'entorn de l'èxit educatiu dels fills i filles de famílies immigrades**

Objectiu:

Promoure el canvi institucional i pedagògic en els centres educatius d'alta complexitat per tal que esdevinguin centres de qualitat i de referència per a tot el sistema educatiu.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Jornada de treball sobre bones pràctiques d'aprenentatge comunitari als centres educatius d'alta complexitat

- **Programa 2.2.7. Interculturalitat a l'escola**

Objectiu:

Aconseguir que els centres educatius incorporin en els seus equips professionals i en la seva actuació persones i peticions de la comunitat educativa que reflecteixin la diversitat social del seu entorn.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Igualtat de condicions de l'ensenyament de les religions als centres educatius
- Personal de monitoratge i menjador d'origen immigrant

Línia 2.3. Inclusió social de col·lectius vulnerables de persones immigrades

- **Programa 2.3.1. Lluita contra l'exclusió social severa en col·lectius vulnerables**

Objectiu:

Ajudar a sortir de l'exclusió social severa els col·lectius més vulnerables de persones immigrades.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Pla per a l'abordatge de la venda ambulante il·legal
- Pla per a l'abordatge del tràfic i de l'explotació sexual de dones

Línia 2.4. Accessibilitat dels serveis públics a les persones immigrades

- **Programa 2.4.1. Accessibilitat als serveis públics**

Objectiu:

Garantir a les persones immigrades un accés als serveis públics en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania, amb les adaptacions que siguin necessàries per atendre la seva diversitat.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Serveis d'interpretació per a persones sense competència lingüística

○ **Programa 2.4.2. Alfabetització i promoció de l'ús de la llengua catalana**

Objectiu:

Eradicar l'analfabetisme i introduir a la lectoescriptura en llengua catalana a les persones que no en saben, facilitant després mecanismes per a la pràctica de les competències lingüístiques adquirides.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Curs d'alfabetització "Lletres per Tothom"
- Curs compacte de primera acollida per a persones analfabetes

Eix 3. Acollida de les persones refugiades que arriben a Catalunya

Línia 3.1. Lluita contra les causes que provoquen el desplaçament de persones refugiades

○ **Programa 3.1.1. Diplomàcia catalana per la pau, la mediació en conflictes i el respecte als drets humans**

Objectiu:

Treballar a nivell internacional per a reduir les causes que provoquen el desplaçament de persones refugiades.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Participació catalana en fòrums internacionals sobre protecció internacional

○ **Programa 3.1.2. Cooperació catalana per al desenvolupament en els territoris d'origen de persones refugiades**

Objectiu:

Actuar sobre el terreny per a pal·liar o reduir les situacions que provoquen el desplaçament de persones refugiades fora de les seves llars.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Actuacions de cooperació internacional en territoris emissors de refugiats

Línia 3.2. Acció humanitària a les fronteres europees i en origen

○ **Programa 3.2.1. Suport a l'acció del voluntariat i ONGs catalanes pels refugiats**

Objectiu:

Donar suport a l'acció humanitària sobre el terreny de les entitats i del voluntariat que ajuden a les persones refugiades, especialment en les fronteres europees i en la proximitat de les zones en conflicte.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Camp de refugiats a Grècia

○ **Programa 3.2.2. Accions adreçades a col·lectius específics de refugiats**

Objectiu:

Facilitar el desplaçament de col·lectius de persones refugiades amb necessitats específiques fins al nostre país.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Accions específiques per a refugiats amb malalties greus
- Accions específiques per a refugiats estudiants universitaris

○ **Programa 3.2.3. Accions per a la reubicació i reassentament de refugiats a Catalunya**

Objectiu:

Treballar a nivell espanyol i internacional per a què l'Estat Espanyol compleixi els seus compromisos de reubicació i reassentament de refugiats provinents de l'Orient Mitjà i de les fronteres europees de Grècia i Itàlia i que assigni a Catalunya una quota corresponent a les seves capacitats d'acollida.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Comunicació institucional amb les organitzacions socials internacionals de referència en matèria de refugi: ACNUR, Metges Sense Fronteres, Save The Children, UNICEF, OIM...

Línia 3.3. Desenvolupament del sistema de protecció internacional a Catalunya

○ **Programa 3.3.1. Acollir més: banc de recursos per a l'acollida de persones refugiades**

Objectiu:

Disposar de la màxima quantitat de recursos habitacionals i de voluntariat per a ubicar i atendre les persones refugiades que arribin a Catalunya, així com definir sistemes de gestió eficaç i eficient d'aquests recursos.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Accions per a la incorporació de nous recursos habitacionals
- Protocol d'operativització dels recursos habitacionals

○ **Programa 3.3.2. Acollir millor: acollida i integració de persones refugiades**

Objectiu:

Establir un sistema integral i eficaç d'acollida i integració de les persones refugiades que arriben a Catalunya.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Suport a persones que han finalitzat el programa estatal de persones refugiades
- Cursos intensius d'immersió en llengua catalana per a persones refugiades
- Protocol específic d'atenció a problemes de salut mental per a persones refugiades

- **Programa 3.3.3. Participació social en l'acollida i integració de les persones refugiades**

Objectiu:

Implicar la societat de manera àmplia i transversal en l'acollida i integració de les persones refugiades, així com generar un estat d'opinió favorable a aquests processos.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Campanya de sensibilització als mitjans de comunicació
- Accions de sensibilització sobre acollida d'infants i adolescents refugiats

Eix 4. Gestió integral de les polítiques de ciutadania i migracions

Línia 4.1. Gestió de fluxos de mobilitat internacional

- **Programa 4.1.1. Suport als catalans emigrats**

Objectiu:

Orientar i donar suport al projecte migratori dels ciutadans catalans que desitgen marxar fora per raons laborals, d'estudi o personals, garantint que tenen la informació suficient per a mantenir el vincle amb el seu país d'origen, si així ho desitgen.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Oficina de suport als catalans emigrats
- Portal informatiu i de serveis MónCat

- **Programa 4.1.2. Retorn voluntari d'immigrants als països d'origen**

Objectiu:

Facilitar el retorn al seu país d'origen a les persones immigrants que desitgin fer el pas.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Servei de retorn voluntari

- **Programa 4.1.3. Suport al retorn de catalans emigrats o dels seus descendents**

Objectiu:

Donar informació i suport als catalans o als seus descendents emigrats que desitgin tornar al nostre país.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Oficina d'ajuda al retorn
- Accions per al retorn de joves emigrats

○ **Programa 4.1.4. Gestió dels fluxos d'immigració cap a Catalunya**

Objectiu:

Incidir en la gestió dels fluxos de persones que volen instal·lar-se en el nostre país provinents de l'estranger i en les condicions en què es produeixen aquests moviments.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Determinació dels contingents d'immigració amb contracte en origen
- Actuacions específiques de protecció dels MEINA

Línia 4.2. Gestió de la situació administrativa de les persones en mobilitat internacional

○ **Programa 4.2.1. Seguiment de l'administració estatal en estrangeria**

Objectiu:

Disposar d'informació fiable i veraç sobre el funcionament de l'administració de l'estat pel que fa als procediments relatius a estrangeria, nacionalitat i internament i expulsió d'estrangers.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Monitorització dels processos d'internament i expulsió d'estrangers en situació irregular

○ **Programa 4.2.2. Expedició d'informes i autoritzacions administratives per a persones immigrades**

Objectiu:

Gestionar amb eficàcia i eficiència l'expedició dels informes i autoritzacions administratives per a les persones immigrades que estan en procés de regularitzar la seva situació administrativa o adquirir la nacionalitat.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Autoritzacions inicials de treball
- Gestió dels informes d'estrangeria
- Emissió de certificats del servei de primera acollida

○ **Programa 4.2.3. Informació i assessoria especialitzada per a les persones immigrades**

Objectius:

Donar informació veraç, adequada i adaptada a les seves necessitats a les persones immigrades que necessiten assessorament legal sobre la seva situació administrativa o sobre els serveis públics que tenen disponibles.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Servei d'informació i assessoria especialitzat presencial
- Xarxes d'informació i assessorament especialitzat

Línia 4.3. Acollida a les persones immigrants

○ **Programa 4.3.1. Servei de primera acollida**

Objectiu:

Prestar un servei de qualitat i accessible a tot el territori per a la primera acollida de les persones que arriben a Catalunya, facilitant-los un aprenentatge mínim de llengua, habilitats per a la inserció laboral i coneixement del país i dels serveis públics.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Desplegament de continguts del servei de primera acollida en el format presencial
- Desplegament de continguts del servei de primera acollida en el format en línia
- Certificació d'entitats prestadores del servei de primera acollida

○ **Programa 4.3.2. Xarxes ciutadanes d'acollida**

Objectiu:

Mobilitzar les entitats socials i la ciutadania per a que participin activament en els processos d'acollida i integració de les persones que arriben al nostre país.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Articulació de xarxes ciutadanes d'acollida a les persones immigrades

○ **Programa 4.3.3. Acollida a les persones immigrades per reagrupament familiar**

Objectiu:

Organitzar un procés específic d'acollida per a les persones que arriben al nostre país a través d'un procés de reagrupament familiar.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Accions presencials d'acollida a persones en reagrupament familiar

○ **Programa 4.3.4. Formació dels professionals dels serveis d'acollida**

Objectiu:

Capacitar professionalment el personal tècnic que s'especialitza en l'atenció dels processos d'acollida i integració, tant a nivell de planificació com de prestació directa de serveis.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Formació inicial dels tècnics d'acollida a través dels tècnics d'integració social
- Formació dels professionals locals per a la prestació del servei de primera acollida

Línia 4.4. Desenvolupament de nous instruments de gestió de les polítiques de ciutadania i mobilitat internacional

- **Programa 4.4.1. Canvis en el marc legal de les polítiques de ciutadania, mobilitat internacional i protecció internacional**

Objectiu:

Adequar el marc legal de les polítiques de ciutadania, mobilitat internacional i protecció internacional a les noves necessitats socials.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Promoció de canvis en la legislació catalana, espanyola i europea

- **Programa 4.4.2. Relació institucional amb altres administracions públiques en matèria de migracions i protecció internacional**

Objectiu:

Relacionar-se institucionalment amb altres administracions públiques catalanes, espanyoles i europees per a cooperar en l'àmbit de les polítiques de migracions i protecció internacional.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Relació institucional amb l'administració de l'estat en matèria d'estrangeria i refugi
- Relació institucional amb el món local en matèria d'estrangeria i refugi

- **Programa 4.4.3. Agència de les Migracions de Catalunya**

Objectiu:

Dissenyar l'estructura de la nova administració catalana en matèria de ciutadania i migracions i desplegar-la institucional i organitzativament.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Estatuts de l'Agència de les Migracions de Catalunya

- **Programa 4.4.4. Observatori de la Ciutadania i les Migracions a Catalunya**

Objectiu:

Posar en marxa un observatori d'anàlisi de les dades i de les polítiques en l'àmbit de la ciutadania i la mobilitat internacional, per tal d'augmentar el coneixement en aquesta matèria i aplicar-lo a la millora de les polítiques públiques que es despleguen a Catalunya.

Algunes actuacions possibles (a tall d'exemple)

- Elaboració d'informes en l'àmbit de les polítiques de ciutadania i mobilitat internacional